

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolvtio Lvtheriana Svper Propositione Sva Tercia Decima De Potestate Papae

Luther, Martin

[Wittenberg], [1519]

VD16 L 5783

Propositio Lutheriana.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32433

¶ Propositio Ecciana.

Romanam Ecclesiā nō fuisse superiore alii ecclesiis ante tempora Syluestri negamus. Sed eū qui sedem beatissimi Petri habuit & fidem/successorē Petri & vicariū Christi generalem semper agnouimus.

¶ Propositio Lutheriana.

Romanā Ecclesiā aliis ecclesiis fuisse superiore p̄batur ex frigidissimis decretis Romanorū pontificū cōtra quę sunt textus diuinę scripturę/historię approbatę mille centūq; annorū & decretū Cōciliū Niceni oīm sacratissimū.

Primū vides, lector, de re ipsa nos nō admodū dissentire, sed de causis & origine rei, nam nec ego nego Ro: Pontificē esse, fuisse, fore primū, nec de hoc disputo, nec hoc queritur, sed an p̄batio ea valeat, quibus id asseritur. Mihi sane, quod fateor, maxime oīm displicet, q̄ in Eccl'ia aliquid asseritū, studio adulationis vel mendacijs p̄batur, quibꝰ ecclesiā & fidem nr̄am aduersarijs ludibrio exponamus. Nō eget ecclesia Christi nr̄is mendacijs, Super fidei petram stabilitur. Nō abhorret discuti & inquiri, inde factū ē vt Ro: pontificū adultores in hoc primatu, iam diu suspicionē tyrannidis passi sint, dū velut male fidei possessores, nō permiserūt, huiꝰ rei veritatē libere inquirere & disputare, q̄ in omnibus etiam diuinis rebꝰ (mō primatū hūc nō tangerent) libētissime p̄miserūt.

Omitto itaq; Eccianā p̄positionē, quā vt inuidiose & subdole positam, me nō capere fateor, nā sine vlla causa hanc in publico mihi inuidiā mouit, cū hāc materiā in nullo meorū discorū, tractarim, sed adulator sua quesituit, etiā cū fratris sui pernicie, Deinde q̄ homo suavis, vicariū Christi & Petri successorē nō asserit, nisi & fidem habeat, In quo aut insanit, aut multos pontifices Romanos negat vicarios Christi fuisse, & fore posse, vt quos fidem habuisse nesciamus, atq; q̄ oīm intolerabilissimū est Ro: pontificibꝰ sanctitate & pietate necessarijs eos onerat, cū ap̄d nos ratur sit, etiā eius vicariatus & pontificatus, qui sine fide & sanctitate sit.

Sed age, lubricā hanc anguillā differam, & duo in mea p̄positione faciā. Primo, adducam firmamenta, quibꝰ primatus iste stabiliri fideliter posse, mihi videatur ita vt per ipsa etiā hereticis &

schismaticis efficaciter resisti possit. Deinde ostendā, q̄ nihil faci-
ant decreta & p̄bationes, quib⁹ hucusq̄ nixi fuerūt, qui eundem
primatū statuerunt.

De Priore prius.

Primū, quod me mouet Ro: pontificē esse alijs om̄ib⁹, quos
saltem nouerimus se pontifices gerere, superiorē, est ipsa uoluntas
dei, quā in ip̄o facto uidemus. Neq̄ em̄ sine uolūrate dei, in hanc
monarchiā vnq̄ venire potuisset Ro: pontifex. At uolūtas dei, q̄
quo mō nota fuerit, cū reuerentiā suscipienda est. Ideoq̄ non licet
temere Rho: pontifici in suo primatu resistere. Hęc aut̄ ratio tāta
est, ut si etiā nulla scriptura, nulla alia causa esset, hęc t̄m satis esset ad
compescendā temeritatē resistentiū, & hac sola ratione gloriosissime
martyr Cyprianus, per multas ep̄as confidentissime gloriaē
contra om̄es Ep̄os: quorūcūq̄ aduersarios, sicut, in. Re: legimus,
Q̄ decem tribus Israel discesserūt a Roboam filio Salomonis, &
t̄m quia uolūrate dei, sine autoritate factū est, ratū ap̄ deū fuit.

Nam & apud theologos om̄s, uolūtas signi, quā uocant op̄a-
tionē dei, nō minus q̄ alia signa uolūtatē dei, ut p̄cepta, p̄hibita
&c. metuenda est. Ideo non uideo, quō sint excusati a schismatis
reatu, qui huic uolūtati contraueniētes sese a Rho: pontificis au-
toritate subtrahūt. Ecce hęc est vna prima mihi insupabilis ratio,
q̄ me subijcit Ro: pontifici, & primatū eius cōsiteri cogit.

Secūda. Si iuxta p̄ceptū Christi cedere aduersario iubemur,
& qui angariarē nos mille passus, eundū est cū eo & alijs duobus
millibus, q̄to magis, si Ro: Pontifex exegerit in suo principatu,
cedendū, siue id iuste siue iniuste egerit. Nam incōpabiliter minor
res est, principatus iste, q̄ ut uirtus & charitas & humilitas propter
ip̄am per nos dissoluatur. Ideo nō dubito peccare eos, qui in dis-
sensionē sese tradūt, & sp̄s eternā uirtutem, p̄pter hāc t̄palem ter-
renam excellentiā fugiendā dissoluūt, ferenda em̄ sunt om̄ia, quę
peccata non sunt.

Tercia. Q̄ si p̄pter peccata n̄ra, nos deus uoluerit premere
multis principibus, sicut in p̄uerbijs dicit Salomō, Nūq̄d resistē-
dū est flagello dei, p̄pter peccata (inquit) populī, multū principes
eius. Proinde, quā n̄m nō est diffinire, irata ne an p̄pitiā uoluntate
deus, nobis quoscūq̄ principes dederit, hoc n̄m est, uolūtatē ei⁹
pio, simpliciq̄ timore suscipere. Quo mō etiā si sub Turca nos
esse uellet, Turco subesse libentes deberemus.

Quarta. Ro: xiiij. Ap̄tus dicit. Om̄is a n̄ia potestatis subli-
mioribus subdita sit, nō em̄ est potestas, nisi a deo. Quęcūq̄ aut̄ a
deo sunt, ordinata sunt, Itaq̄ qui resistūt potestati, dei ordinationi